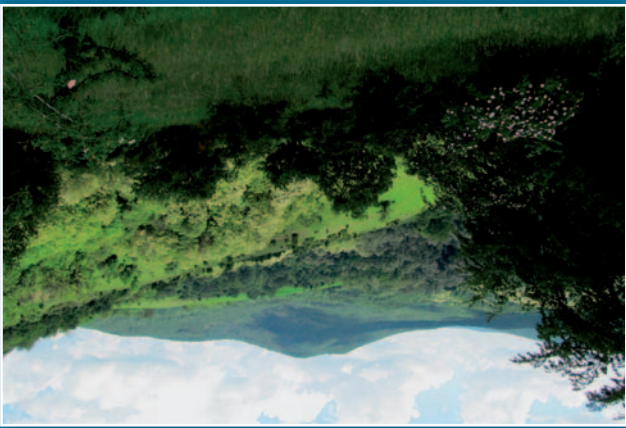

TURIZMUS V CHKO CEROVÁ VRCHOVINA

NÁUČNÉ CHODNÍKY

Náučný chodník Šomoška prechádza Národnou prírodnou rezerváciou Šomoška, ktorá sa nachádza v k. ú. Šiatorská Bukovinka, priamo na hranici s Maďarskou republikou. Má dĺžku 1 600 m. Chodník, ktorý prechádza najstaršou rezerváciou CHKO (vyhlásená už v roku 1954) na svojich 6-tich zastávkach formou panelov oboznamuje návštevníka s rastlinstvom a živočíšstvom, ktoré v rezervácii žije, s anorganickými útvarmi, známym kamenným vodopádom, ale aj kamenným morom pod hradom, s hradnou históriou, ako aj históriou umelých vodných nádrží na chodníku. Prijemná je aj prechádzka po chodníku v 200 ročnom bukovom lese na hradnom kopci. Chodník nie je náročný, a preto je s obľubou využívaný turistami všetkých vekových skupín. Na lúke, pred vstupom na chodník, je vybudovaný športovo-oddychový areál.

Infopanel, PR Hajnáčsky hradný vrch, foto: Rízová.V.

Náučný chodník Filákovský hradný vrch sa nachádza v hradnom areáli. Má dĺžku 505 m a na 5-tich zastávkach poskytuje informácie o prírodných pomeroch, rastlinstve, geologickej stavbe, histórii hradu, ale aj krajine v jeho okolí.

Náučný chodník Hajnáčsky hradný vrch začína pri starej zvonici v Hajnáčke a vedie po hradnej ceste až na hrad, kde sú umiestnené dva rotačné informačné panely v 3 jazykoch.

Na najvyššom dostupnom bode je umiestnený panel, zobrazujúci panorámu s popisom významných okolitých bodov Hajnáčky. Rekonštrukcia chodníka bola realizovaná v roku 2014 prostredníctvom spolupráce obce Hajnáčka s Riaditeľstvom Národného parku Bükk a Štátnou ochranou prírody SR.

GEO PARK

Západná aj centrálna časť CHKO Cerová vrchovina zasahuje do slovenskej časti Novohrad-Nógrád geoparku. Tento Geopark zahŕňa na slovenskej strane 28 obcí a na maďarskej 63. Novohrad-Nógrád geopark z.p.o. je prvým medzinárodným (cezhraničným) geoparkom Európskej Siete Geoparkov a Globálnej Siete Geoparkov UNESCO, ku ktorému sa pripojil ako 36. člen 27. marca 2010 vo francúzskom Luberone. Na území geoparku sa zachovalo niekoľko geologických a geomorfologických zaujímavostí, ktoré zároveň poskytujú nevšedný obraz krajiny. Úlohou organizácie je zachovanie a predstavenie geologických, krajinných, prírodných, ekologických, archeologických, historických a kultúrnych hodnôt daného územia, ich pretavenie do geoturistického produktu, a tým rozvoj miestnej ekonomiky. Správa CHKO Cerová vrchovina spolupracuje s Novohrad-Nógrád geoparkom pri plánovaní aktivít v území.

Spolupráca:

Pracovníci S CHKO Cerová vrchovina realizujú v rámci svojich možností terénne exkurzie so žiakmi miestnych škôl. Ak pedagógovia pripravujú praktickú výuku biológie, ekológie a geológie je potrebné spoluprácu v dostatočnom časovom predstihu ohlásiť a naplánovať.

Upozornenie:

Pri návšteve maloplošných chránených území s vyšším stupňom ochrany (IV. a V.) je nutné dodržiavať zákaz pohybu mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce (zákon 543/2002 Z.z.).

Kamenný vodopád, NPR Šomoška, foto: Kováč. D.

Náučná lokalita Lipovianske pieskovce sa nachádza asi 600 m od obce, ku ktorej vedie nástupná trasa z obce. Na odkrytej pieskovcovej stene je možné študovať dva typy usadenín. Čakanovské vrstvy a lipovianske pieskovce v spodnej treťine profilu. Prilivové a odlivové príkry plynulého príbrežného mora, v prostredí ktorého lipovianske vrstvy vznikali, spôsobili rôzne typy zvrstvení. V spodnej časti profilu sa nachádzajú spevnené skameneliny ulitníkov a lastúrníkov. Typickým prvkom pre toto súvrstvie sú sférické konkrece (bocchníky alebo gule), ktoré vystupujú z profilu. Táto náučná lokalita slúži najmä na výuku geológie.

Náučná lokalita Mačacia sa nachádza na veve NCH Šomoška (dobudovaná v roku 2002), ktorá je dlhá 2,7 km. Na vých prúdov okraja planiny Medveš. v kameňolome a záreze cesty zase geologickú stavbu lávo-ťažby bazaltu a jeho spracovania. Na odkrytých stenách 5 zastávkach odkrýva históriu niekdajšej banskej osady, moška (dobudovaná v roku 2002), ktorá je dlhá 2,7 km. Na

NÁUČNÉ LOKALITY

Turizmus v CHKO Cerová vrchovina prevláda v individuálnej pešej forme a nemá masový charakter. Nachádza sa tu 9 turistických značených chodníkov. Prechádzajú tými najatraktívnejšími časťami územia a poskytujú možnosť nahliadnuť do všetkých zákutí sopečnej časti CHKO.

ÚVOD

TURISTICKÉ TRASOVANIE

Najdlhšou turistickou trasou je zelená trasa č. 5486, ktorá začína na železničnej stanici Hajnáčka, pokračuje cez Pohanský hrad, obec Hajnáčka, Ragáč až na železničnú stanicu Hodejov (dĺžka 24km). Druhou najdlhšou turistickou trasou, ktorá smeruje z NPR Pohanský hrad až na Karanč, je červená turistická trasa (trasa č. 813 – 14,3 km, trasa č. 817 – 8,3 km). Modrý turistický chodník vedie zo železničnej stanice Jesenské, cez Gemerské Dechtáre na Ragáč (trasa č. 2 644 – dĺžka 18 km). Ďalší zelený turistický chodník vychádza z obce Šiatorská Bukovinka a končí na hrade Šomoška (trasa č. 5 467 – dĺžka 5,3 km).

Nachádza sa tu aj niekoľko pripájajúcich trás o celkovej dĺžke 30,8 km: 1. Petrovce – Hr. priechod IX/19 (SK – HU) (trasa č. 8 495 – dĺžka 4,6 km), 2. Hajnáčka, odb. na hrad (trasa č. 8 492 – dĺžka 3,4 km), 3. Hajnáčka, vlaková stanica – Filákov (trasa č. 8 460 – dĺžka 18,8 km), 4. Bukovinský potok – Mačacia (trasa č. 8 467 – dĺžka 1,9 km), 5. Šiatorská Bukovinka, št. hr. – Mižera, rázc. (trasa č. 8 463 – dĺžka 2,1 km).

Za zmienku stojí aj pohraničná zelená turistická trasa ktorá prechádza aj Turistický náučný chodník Novohrad-Nógrád z časti prechádza hranicou CHKO. V pohraničnom úseku geoparkom, ktorého vybudovanie zabezpečila Oblasťná organizácia cestovného ruchu Turistický Novohrad a Podpo-

ranie.

Turistický smerovník, Belinská skala a Dobogov, foto: Péliová. M. a Belanová, E.

Kontaktná adresa

Štátna ochrana prírody
Správa Chránenej krajinnnej oblasti Cerová vrchovina
Železničná 31, Rimavská Sobota
www.sopsr.sk
www.cerovavrchovina.eu

Autori textov: pracovníci S CHKO Cerová vrchovina,

Autori fotografií: archív S CHKO CV

Vydala: © Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica v roku 2015 v rámci projektu „Vypracovanie pilotného programu starostlivosti o NP Veľká Fatra, NP Muránska planina a CHKO Cerová vrchovina v súlade s prehodnocovaním chránených území“, ktorý je spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Životné prostredie.

Náklad: 3 000 kusov

Foto na obálke: 1. Pohľad na Steblovíu skalú z Gemerských Dechtár, foto: Papáčová, L. 2. NPR Pohanský hrad, kamenné more, foto: E. Belanová

